

**Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu**

(COM(2004) 2 final — 2004/0001 (COD)).

(2005/C 221/20)

Svet je 20. februarja 2004 sklenil, da v skladu s členom 95 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu: Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu.

Strokovna skupina za notranji trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 11. januarja 2005. Poročevalec je bil g. Metzler, soporočevalec g. Ehnmark.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 414. plenarnem zasedanju 9. in 10. februarja 2005 (seja z dne 10. februarja) s 145 glasovi za, 69 glasovi proti in 9 vzdržanimi glasovi.

## 1. Uvodna opomba

1.1 Odbor je imel na voljo tudi obrazložitvena dokumenta Evropske komisije Svetu (dokument 10865/04 z dne 25. junija 2004 in dokument 11153/04 z dne 5. julija 2004 k členu 24) ter delovne dokumente Evropskega parlamenta z dne 25. marca 2004 (odbor za pravne zadeve in notranji trg — poročevalka: Evelyne Gebhardt) in 26. marca 2004 (odbor za zaposlovanje in socialne zadeve — poročevalka: Anne E. M. Van Lancker).

1.2 Strokovna skupina za notranji trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela, je na podlagi vnaprej razposlanega vprašalnika (glej prilogo) 24. maja 2004 izvedla javno zaslišanje, ki so se ga udeležili predstavniki storitvenega sektorja, in pregledala več kot 100 dodatnih ustnih in pisnih vlog.

## 2. Splošne ugotovitve

2.1 Storitveni sektor ima na podlagi lizbonskega sporazuma ključno vlogo pri uresničevanju evropskega notranjega trga in je bistvenega pomena za gospodarsko rast v EU. Komisija je predložila predlog direktive o storitvah na notranjem trgu skupaj s pojasnili kot del evropskega procesa gospodarskih reform, na podlagi katerega naj bi EU do leta 2010 postala najbolj konkurenčno in najbolj dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, ki bo sposobno doseči trajnostno gospodarsko rast z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo. V ta namen naj bi bil predlog direktive bistveni element in zanesljiv pravni okvir za čezmejno opravljanje storitev in čezmejno ustanavljanje podjetij med državami članicami na področju industrije, trgovine, obrti in svobodnih poklicev za delo za nedoločen in določen čas ter za začasno

delo. Novo horizontalno izhodišče predvideva poenostavitev postopkov, enotno zagotavljanje kakovosti in večjo preglednost predpisov, ki jih je treba upoštevati v odnosih s potrošnikom. Čezmejno opravljanje storitev je bistveni element notranjega trga, odprava ovir pa je temeljnega pomena za gospodarski razvoj tega sektorja in *predvsem* za potrošnike. *Direktiva bi lahko povzročila povečanje števila ponudnikov in večjo konkurenco, kar pa bi za potrošnike pomenilo ugodnejše cene in večjo izbiro.* Odbor zato izrecno pozdravlja splošne cilje predloga direktive.

2.1.1 Za delujoč notranji trg je poleg odstranitve ovir potrebna tudi primerna ureditev. Da bi sočasno izboljšali konkurenčnost Evrope, so potrebne določbe na nacionalni in evropski ravni in s tem usklajeni standardi.

2.2 Odbor se zaveda, da je dokončna vzpostavitev notranjega trga na področju storitev glede na razlike v pravnih ureditvah in kulturi posameznih držav članic, zapletena zadeva. Tako je Odbor sodil že v svojem mnenju INT/105 z dne 28. novembra 2001 <sup>(1)</sup> o sporočilu Komisije o strategiji notranjega trga za storitveni sektor in izrecno pozdravil prizadevanje Evropske komisije, da bi pospešila uresničevanje notranjega trga. Ker je cilj predloga direktive neposredna vzpostavitev medpanožnega okvira za notranji trg, bi moral zagotoviti nebirokratske in fleksibilne rešitve v okviru uveljavljenih sistemov samoregulacije v Evropski uniji. Proces integracije — ne nazadnje z dodatnim predlogom direktive Evropske komisije o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij — bo treba še izboljšati, pri čemer pa bo treba upoštevati uveljavljene socialne in ekološke (varnostne) standarde ter standarde varstva potrošnikov.

<sup>(1)</sup> UL C 48, z dne 21.2.2002.

2.3 Predlog direktive je tesno povezan z osnutkom direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij in sporočilom o konkurenci v storitvah svobodnih poklicev, aktualno razpravo o storitvah splošnega pomena in posvetovanjem o socialnih storitvah splošnega pomena, sporazumom Rim I in predlogom uredbe Rim II. Vsi ti predlogi so namenjeni izboljšanju delovanja notranjega trga. Zato bi bilo zaželeno posebno in boljše usklajevanje znotraj Komisije za nujno povezanost nalog in predpisov.

2.4 V središču predloga direktive sta dve vrsti čezmejnega prostega pretoka storitev in ustanavljanja podjetij: oseba iz ene države članice, ki opravlja storitve, se želi naseliti v drugi državi članici, da bi tam opravljala storitve; in oseba, ki opravlja storitve, želi iz svoje države članice porekla opravljati storitve v drugi državi članici, še posebej, ko se začasno preseli v drugo državo članico. Za odpravo ovir, ki jih predvideva, Evropska komisija predlaga štiri temeljne ukrepe:

- uporabo načela države porekla,
- delitev dela med državo članico porekla in namembno državo članico pri napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev,
- razvoj medsebojnega zaupanja in
- okrepitev medsebojne podpore med državami članicami — pri hkratni omejitvi možnosti držav članic, da bi uvedle svoje mehanizme spremljanja, nadzora in uveljavljanja.

### 3. Posamezne točke predloga direktive

3.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor je zaradi zahtev, ki jih mora izpolniti tako široko zasnovana direktiva, temeljito analiziral predlog direktive in prišel do prepričanja, da so potrebna številna pojasnila in spremembe, da bi zadovoljivo odgovorili na odprta vprašanja in novi predlog za spodbujanje opravljanja storitev na notranjem trgu premaknili za korak naprej. Takšen vtis je mogoče dobiti tudi zaradi nezadostnih analiz pred objavo predloga direktive. Še vedno niso bili v celoti razjasnjeni številni pomisleki širših gospodarskih in družbenih krogov, izraženi na posvetovanju 24. maja 2004, kljub dokumentu Evropske komisije (dokument Sveta 10865/04), ki ga je le-ta predložila Svetu Evropske unije 25. junija. Vsem udeležencem bi bila v veliko pomoč razširjena ocena posledic, ki bi jo izvedla Komisija.

### 3.2 Empirična podlaga

3.2.1 Za Odbor je presenetljivo, da v obrazložitvi k predlogu direktive niso bile omenjene nobene zanesljive statistične podlage za določitev količine čezmejnega pretoka storitev in čezmejnega ustanavljanja podjetij. Te podatke je zato treba dodati ocenjevalnemu poročilu Komisije. Da bi v prihodnosti dobili zanesljivo sliko pomena storitvenega sektorja ter — pozitiven ali celo negativen — učinek poenostavitve predpisov, ki jih prinaša predlog direktive za delovanje notranjega trga, so natančne empirične podlage zelo pomembne. Odbor meni, da je čim natančnejši posnetek dejanskih razmer v čezmejnem pretoku storitev in čezmejnem ustanavljanju podjetij glavni dejavnik uresničevanja notranjega trga.

3.2.2 Bolj bi bilo treba upoštevati razpoložljive statistične materiale v javni upravi, raziskovalnih inštitutih, zavarovalnicah in samoupravnih strukturah različnih držav članic.

3.2.3 Poleg tega je za odpravo sedanjih pomanjkljivosti po mnenju Odbora nujno iskati nove poti pri obdelavi empiričnih podatkov, s čimer bi se zlasti izognili nepotrebni birokraciji. Tukaj bi bilo treba po potrebi premisliti o prepletenosti posameznih preiskav in uradne statistike.

### 3.3 Področje uporabe: definicije — kolizijske norme - razmejitev

3.3.1 Po mnenju Odbora bi bilo treba v osnutku direktive jasneje določiti oziroma natančneje razmejiti področje uporabe in izjeme od pravil. Glede praktične uporabe direktive še vedno obstajajo nejasnosti o področju uporabe in na katere dele storitvenega sektorja bo direktiva vplivala.

3.3.2 Odbor se zavzema za jasno razmejitev med storitvami obrtnikov in svobodnih poklicev. Razmejitev z definicijo je potrebna tudi zaradi pričakovane okrepitve usklajevanja na določenih področjih (svobodni poklici, druga posebej občutljiva področja), ki jo je predlagal Odbor v prehodnem obdobju. Zlasti zato, da bi z mehanizmi za zagotovitev kakovosti, ki so predvideni v poglavju IV predloga direktive, izboljšali varstvo potrošnikov. Sodišče Evropskih skupnosti je v svoji sodbi z dne 11. 10. 2001 (zadeva C-267/99) na primer izluščilo bistvene elemente svobodnega poklica, ki bi se lahko uporabljali kot podlaga za definicijo na evropski ravni.

3.3.3 Komisija je na temo storitev splošnega pomena leta 2003 predložila zeleno knjigo in 12. maja 2004 belo knjigo, zato bi bilo primerno natančneje razčleniti in razmejiti učinke predloga direktive v državah članicah na tem občutljivem področju. Ob tem ko se je Komisija zavezala, da pred koncem leta 2005 predstavi poročilo o izvedljivosti in potrebi po evropskem zakonu, ki ga izrecno predvideva člen III-122 Ustavne pogodbe, Odbor meni, da je bolje, da se vse storitve splošnega pomena (gospodarske in negospodarske) izvamejo iz področja uporabe direktive o storitvah in da se počaka, da se v okviru Skupnosti vzpostavijo načela in določijo zlasti gospodarski in finančni pogoji, ki bi omogočali, da storitve splošnega pomena izpolnijo svoj namen.

3.3.4 Izjem od pravil o načelu države porekla v členu 17 (8) za direktivo o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki je še vedno v pripravi, ni mogoče omejiti na posamezne člene ali naslove. Uporabo načela države porekla je treba uskladiti z izvajanjem predlagane direktive o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij. Direktiva o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij bo vzpostavila integralen sistem zagotavljanja kakovosti. Če bi izjeme od pravil člena 17 (8) omejili zgolj na naslov II predloga direktive o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij, se postavlja vprašanje, kakšna naj bi bila na primer delitev dela med tako imenovanimi „državnimi kontaktnimi točkami“ (iz člena 53 osnutka direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij) in tukaj predvidenimi „točkami, kjer bo mogoče vse opraviti na enem mestu“ (one-stop shopping) (člen 6 predloga direktive). Če gre za mesta, ki opravljajo isto funkcijo, bi bilo treba že v fazi nastajanja obeh predlogov direktiv uporabljati enak izraz.

3.3.5 Da bi se izognili koliziji je treba področje uporabe direktive, predvsem glede na načelo države porekla, natančneje razmejiti od nacionalne zakonodaje na področju obdavčevanja in kazenskega prava. Tako na primer v nekaterih državah članicah za revizorje, davčne svetovalce in odvetnike veljajo obveznosti in pravice do molčečnosti nasproti preiskovalnim organom, medtem ko v drugih državah za pripadnike teh poklicev obstaja — četudi omejena — obveznost razkritja informacij ali celo obvezna prijava. Ali lahko določen izvajalec storitev, ki mora v eni državi obvezno razkriti informacije, po načelu države porekla pa bi imel pravico in celo obveznost, da tega ne stori, ravna proti sistemu kazenskega prava določene države? Kazensko pravo in davčna zakonodaja sodita v pristojnost držav članic in ne v pristojnost EU, tako da ju je nujno

pravno jasno razmejiti, da bi se izognili nezaželenim posledicam za uporabnika.

3.3.6 Prav tako bi bilo treba preveriti, ali je mogoča tesnejša povezanost socialnih sistemov s proračunskimi obveznostmi pri veljavnosti načela države porekla. Kadar veljavnost načela države porekla lahko ogrozi nacionalne sisteme socialnega in zdravstvenega varstva, je treba skupaj najti izjeme od pravil.

3.3.7 Odbor opozarja, da bi bilo treba na področju zdravstva preveriti vprašanje vključitve bolnišničnega sektorja. Mogoče bi lahko zagotovili bolj združljivo sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti glede povračila stroškov čezmejnega zdravljenja z ad-hoc predpisom o shemah obveznega zavarovanja, vendar ne v okviru predloga direktive.

3.3.7.1 Odbor priporoča, da je treba na področju socialnih in zdravstvenih storitev najprej počakati na objavo sporočila Komisije, napovedano za leto 2005, in zagotoviti ustrezno usklajevanje. Opozarja na to, da jih je mnogo glasovalo za izvzetje tega področja iz predloga direktive.

3.3.8 Prav tako bi bilo treba razjasniti koherentno razmejitev področja uporabe Osmo direktive Sveta o dovoljenih za osebe, pooblaščenih za izvajanje obvezne revizije računovodskih listin (člen 17 (15)), ki je trenutno v fazi sprememb. Nekateri prevodi predloga Komisije še vedno niso dovolj jasni.

3.3.9 Pojasnilo iz obrazložitve, da se določbe o storitvah in ustanavljanju podjetij ne nanašajo na storitve v zvezi z izvajanjem javne oblasti (člena 45 in 55 Pogodbe ES), bi moralo biti vključeno v zavezujoče besedilo direktive.

3.3.10 Tudi začasno delo je posebej občutljivo področje, ki bi ga bilo treba izrecno izvzeti iz celotnega področja uporabe direktive. Zaželeno je usklajevanje nacionalnih določb, potrebnih v tem sektorju, na evropski ravni. V zvezi s tem Odbor opozarja na napovedani osnutek direktive o delovnih pogojih začasnih delavcev. Prav tako je treba upoštevati tudi Konvencijo ILO št. 181 o zasebnih agencijah za zaposlovanje, ki v členu 3(2) izrecno predvideva sistem licenciranja in certificiranja za zaščito delojemalcev ter spodbujanje kakovostnega dela teh agencij.

3.3.11 V nekaterih državah članicah obstajajo nenavadno ostri pravni predpisi o spoštovanju svobode tiska. Odbor tudi tukaj meni, da je nujno jasno opredeliti konkretno področje uporabe teh predpisov glede na predlog direktive.

3.3.12 Komisija mora poleg tega nedvoumno pojasniti, ali velja ta predlog tudi za radiodifuzijske storitve, in če velja, kako ga namerava uskladiti z določili direktive „Televizija brez meja“. Prav tako je treba razjasniti ali velja tudi za avdiovizualne storitve na splošno in posebej za avdiovizualne storitve, opravljene na podlagi povpraševanja posameznikov („service on demand“), ki so že predmet specifičnih predpisov Skupnosti o določenih pravnih vidikih (Direktiva 2000/31/ES o elektronskem poslovanju).

3.3.13 Po mnenju EESO bi morali te storitve na sedANJI stopnji izrecno izključiti iz področja uporabe predlagane direktive, še posebej glede določb o načelu države porekla in pojmu „ustanavljanja“ kot bistvenih naveznih točkah in glavnem merilu za določitev zadevne države članice.

#### 3.4 Enotna kontaktna točka („One-Stop-Shops“)

3.4.1 Treba je pozdraviti idejo o poenostavitvi postopka z vzpostavitev ene same (prve) kontaktne točke za ponudnika storitev. Odbor pa vendarle z zaskrbljenostjo opaža, da predlog direktive o svobodi ustanavljanja v členu 6 določa, da morajo določeni postopki — predvsem za začetek opravljanja dejavnosti — potekati prek ene same kontaktne točke. Odbor vidi tukaj težavo, saj bi pri zakonsko obvezni registraciji v javnem registru (npr. register podjetij) morala kontaktna točka zadevo odstopiti pristojnemu organu za registracijo. Kontaktne točke, kjer bo mogoče vse opraviti na enem mestu, t. i. „One-Stop-Shops“, ne bodo mogle vsega opraviti same. Treba je razjasniti, kako naj bi kontaktna točka v praksi sodelovala z obstoječimi pristojnimi organi za registracijo.

3.4.2 V členu 53 osnutka direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij je govor o „kontaktnih točkah“, ki naj bi delovale kot centralne informacijske točke. Po členu 6 tega konkretnega predloga direktive je treba tako imenovane „one-stop-shops“ ustanoviti kot centralne kontaktne točke. Tukaj je potrebno usklajevanje, da ne bi ustanavljanje različnih novih agencij oviralo doseganja splošnega cilja, zagotovitve pravice državljanov do enostavnega dostopa do informacij v Evropski uniji o Evropski uniji. Med mandatom nove Komisije bi morala biti odprava birokratskih ovir še posebej v ospredju. Treba se je izogibati postavljanju novih ovir v posameznih državah članicah.

3.4.3 Poleg tega je treba pojasniti vprašanja odgovornosti „enotnih kontaktnih točk“, če dajejo nepopolne ali celo napačne informacije. To ima lahko negativne posledice za ponudnika storitev, npr. če ni pridobil določenega dovoljenja in je s tem

kršil zakon. Lahko pa so prizadeti tudi potrošniki, če npr. ne preverijo, ali obstaja ustrezno zavarovanje odgovornosti.

#### 3.5 Načelo države porekla

3.5.1 Odbor meni, da je treba pred splošno uporabo načela države porekla izpolniti za to potrebne pogoje in uporabiti diferenciran pristop, ki daje prednost usklajenosti z visoki normami na področju varstva delavcev, potrošnikov in okolja v raznih sektorjih za uresničevanje kakovostnega notranjega trga.

3.5.2 Načelna veljava načela države porekla, ki je predvidena v členu 16 osnutka direktive, je v povezavi z izjemami v členu 17 osnutka direktive osrednji del osnutka. To pa je vendarle primerno samo, kadar so lahko storitve standardizirane tako kot blago ali kadar je usklajenost predpisov tako napredovala, da se je moč izogniti izkrivljanju konkurence, socialnemu dumpingu in nezaupanju potrošnikov. Kadar standardi ne obstajajo ali jih ni mogoče izdelati (tako imenovane neopisljive storitve), bi bilo treba te posebnosti upoštevati.

3.5.3 Odbor zato meni, da je dosledna uporaba načela države porekla na področju čezmejnega opravljanja storitev problematična. Načelo države porekla predpostavlja, da je mogoče izhajati iz primerljive stvarne in pravne ravni. Po mnenju Odbora bo uporaba načela države porekla uspešna samo takrat, če bosta obstajali pravna jasnost in pravna varnost glede na njegovo področje uporabe. Veljavnost načela države porekla brez primerne prehodnega roka je zato problematična, zlasti ker se Odboru zdi, da razpoložljivi instrumentariji sektorskega usklajevanja še niso dovolj izrabljeni. Zaenkrat vsebuje nevarnost konkurence med sistemi in s tem povezano poslabšanje standardov zaposlovanja, varstva potrošnikov in okolja, ker v EU obstajajo različni pravni, socialni in zdravstveni sistemi. S sektorsko zasnovano na poti usklajevanja se lahko, posebno na posebej občutljivih področjih, doseže optimalnejša prilagoditev na izzive notranjega trga kakor pa s čisto horizontalnimi podlagami. Pri tem je treba za vsak sektor in v povezavi z vsemi zainteresiranimi skupinami, zlasti organizacijami za varstvo potrošnikov, socialnimi partnerji itd., preveriti primernost za vpeljavo načela države porekla. To preverjanje bi moralo biti opravljeno v okviru obširne študije o učinkih, ki bi zajela tako socialne kot okoljske vidike. Ker so ukrepi usklajevanja najmanj enakovredni instrumenti za uresničevanje notranjega trga, bi morali v primernem časovnem okviru doseči uskladitev različnih predpisov na področjih, na katerih so države članice odgovorne za zdravstveno, socialno in poklicno dejavnost. Na vmesni stopnji



bi morali Evropska komisija, Evropski parlament in Svet razsoditi o tem, ali je usklajevanje na prej navedenih področjih dovolj napredovalo. Glede na stanje prilagajanja zakonodaje bi bilo treba zagotoviti dodatno prehodno obdobje za približevanje nacionalnih zakonodaj. Ta metoda bi po mnenju Odbora — skupaj s točno opredelitvijo teh posebnih storitev (na primer svobodnih poklicev) — omogočila postopno prilagajanje na teh področjih; po prehodnem obdobju bi se načelo države porekla lahko začelo uporabljati in omogočilo uresničitev notranjega trga. To velja tudi za mehanizme ko- in samoregulacije.

3.5.4 Odbor meni, da je smiselno preveriti, ali bi bil koristen osrednji neodvisni register nepravilnosti in kršitev reguliranih poklicev v čezmejnem prometu storitev, do katerega bi imeli takojšen dostop. Pristojne točke naj bi v register vnašale kršitve poklicne etike. Register bi moral omogočiti čim bolj nebirokratsko in čim hitrejšo komunikacijo med pristojnimi nacionalnimi točkami. Prav tako pa bi moral zagotoviti uspešen nadzor nad udeleženci trga in njihovo discipliniranje.

3.5.5 Predlog direktive določa, da je država porekla dolžna nadzirati ponudnika storitev in storitve, ki jih le-ta opravlja, četudi se te storitve opravljajo v drugi državi članici. Ta določba pomeni veliko odgovornost — in delovno obremenitev — za državo porekla in njene pristojne organe. V členu 6 (b) predloga direktive o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij je pri posamezni čezmejni storitvi poudarek že na nujnosti prijave dejavnosti z določeno poklicno kvalifikacijo v državi članici prejemnici. Poleg tega lahko pride do nepričakovanih izkrivljanj konkurence, če se ponudnik storitev nahaja v drugi državi članici, kjer veljajo strožji predpisi. Po mnenju Odbora bi se lahko temu izkrivljanju konkurence izognili s postopnim približevanjem nacionalnih zakonodaj o najnižjih standardih kakovosti, ki zagotavljajo primerno raven zaščite potrošnikov, delavcev in okolja. Natančno je treba določiti pogoje in pravila za preverjanje izvajalcev, ki opravljajo storitve v drugi državi članici, da bo imel potrošnik zagotovilo, da so storitve, ki jih je deležen, opravljene v skladu z veljavnimi predpisi.

3.5.6 Načelo države porekla lahko deluje samo, če bodo organi v posameznih državah ter na regionalni in lokalni ravni dobro organizirani. Sedanje mreže nadzora in sodelovanja na elektronski podlagi niso dovolj prepletene. Tudi predvideni nadzor države porekla nad poklici, ki naj bi po členih 36 in 37 predloga direktive imel obliko sodelovanja med državo porekla in državo prejemnico, ne bi zagotavljal uspeha.

3.5.7 Sicer pa je Odbor mnenja, da časovne zamude zaradi jezikovnih ovir in daljše poti komuniciranja časovno ne morejo biti učinkovite v korist potrošnika, ki je bil prizadet ali oškodovan zaradi slabe storitve. Potrošniku je treba zagotoviti preprost in učinkovit način, da se po slabo opravljeni storitvi lahko pritoži in uveljavlja svoje pravice. Po predlogu direktive pristojne točke v državi prejemnici poleg tega ne bi mogle delovati samostojno, saj niso redno seznanjene niti s tem, pod katero oznako, s kakšnim zavarovanjem civilne odgovornosti itd. je tuj ponudnik storitev stopil v stik s potrošnikom v državi prejemnici. Zato bi bilo treba direktivo vključiti dodatno določbo o obveznosti poročanja določenih informacij pristojnim točkam države prejemnice in o pooblastilu države prejemnice, da sprejme disciplinske ukrepe. Centralni register bi lahko imel pri tem ključno vlogo. Tozadevnih predlogov sprememb se je v okviru zakonodajnega postopka k predlogu direktive o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij lotil že Evropski parlament med prvim branjem.

3.5.8 Odbor pa s tudi boji, da kljub natančno opredeljenim izjemam od pravil v členu 17 (20) do (23) osnutek direktive poslabša možnost uspešne vzpostavitve enotnega pravnega instrumenta za pogodbeno in izvenpogodbeno dolžniška razmerja iz Uredbe Rim I in osnutka uredbe Rim II. Obe uredbi sledita univerzalnemu izhodišču: enotni uporabi mednarodnega zasebnega prava v EU in v tretjih državah, kar bi zagotovilo pravno jasnost za vse pogodbene stranke.

### 3.6 Napotitev delavcev

3.6.1 Namen Direktive 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi je zagotoviti, da večje možnosti podjetij, da opravljajo storitve v drugih državah članicah, skladne z izvajanjem najnižjih socialnih standardov za delojemalce. Direktiva o napotitvi ureja praktično usklajevanje delovnih in poklicnih pogojev za napotene delavce. Komisija je zato v členu 17 (5) predloga direktive predvidela izjemo za veljavnost načela države porekla za direktivo o napotitvi in s tem pokazala, da je zaželena jasna razmejitev konkretnih področij uporabe. Ob natančnejšem pregledu členov 24 in 25 tega konkretnega predloga direktive pa se Odboru zdi dvomljivo, ali je nameravana izjema od pravila dovolj jasno in izčrpno formulirana.

3.6.1.1 Povezava med direktivo o napotitvah delavcev in direktivo o storitvah je vodila k mnogim vprašanjem. Ta vprašanja se od države do države razlikujejo glede na sistem trga delovne sile. Da bi bila direktiva o storitvah sprejemljiva, je treba natančno upoštevati stališča socialnih partnerjev tako na nacionalni kot tudi na evropski ravni.

3.6.1.2 Direktiva o storitvah ne sme vplivati na pravice sindikatov do združevanja in kolektivnega pogajanja, vključno s pravico socialnih partnerjev, da sklenejo kolektivno pogodbo, ali na pravico do stavke. Predlagamo, da se to pojasni v členu 3. Delavci iz drugih držav članic se ne smejo obravnavati slabše kot delavci iz države, v kateri se izvaja delo. To je povsem jasno z vidika načela nediskriminacije, ki je podlaga za pogodbe EU. Vsi bistveni vidiki plačevanja in delovnih pogojev morajo zato ustrezati pravilom, ki veljajo v državi, v kateri se opravlja določeno delo. Če naj bi bil nadzor upoštevanja teh pravil v vseh bistvenih vidikih učinkovit, potem se mora izvajati tudi na delovnih mestih. Iz direktive o storitvah mora biti zato razvidno, da je cilj direktive o napotitvi delavcev varstvo delavcev in da mora direktiva dovoljevati boljša pravila kot so predpisane najnižje zahteve za delavce v določeni državi.

3.6.2 Po mnenju Odbora je zaradi prepovedi postopkov nadzora, predvidena v členih 24 in 25 predloga direktive ta izjema iz člena 17(5) nesmiselna, saj ostaja odprto, kako bo država članica porekla obveščena o morebitnih kršitvah v državi napotitve, ki ne sme več izvajati nadzora in kaznovati. Celo s predpostavko, da bi bilo to mogoče, ostaja še naprej nerešeno, kako naj država porekla ukrepa v tuji državi, v kateri nima pristojnosti. Nasprotno pa direktiva o napotitvi omogoča državam članicam, da določijo, katera pojasnila je mogoče zahtevati od podjetij (na primer v okviru dodeljevanja javnih naročil) v državi prejemnici, kdo v državi je pooblaščen za vročitev glob in tožb in kako morajo biti opredeljene prijave dejavnosti. Pri tem bi morale ostati.

3.6.3 Boljše sodelovanje med organi države porekla in države napotitve v prihodnosti je nedvomno zaželeno in vredno spodbujanja - toda izkušnje iz prakse tukaj kažejo še drugačno sliko, ki je predlog direktive po mnenju Odbora še ni dovolj upošteval. Odbor zato prihaja do sklepa, da je treba direktivo o storitvah glede sodelovanja med državami porekla in državami napotitve formulirati bolj specifično in bolj jasno.

3.6.4 Pri čezmejni napotitvi delavcev iz tretjih držav mora po predlogu direktive država članica porekla zagotoviti, da bo izvajalec storitev napotil samo tiste delavce, ne glede na to ali so državljani Unije, ki v državi članici porekla izpolnjujejo predpisane zahteve glede bivanja in redne zaposlitve. Država članica prejemnica ne sme uvesti preventivnega nadzora niti delavcev niti izvajalcev storitev. Učinki tega predloga bi lahko za seboj potegnili težave, primerljive s tistimi, ki so predstavljene zgoraj. Tudi v tem smislu bi morala direktiva zato pojasniti, da ostaja pri dosedanjem pravnem položaju.

### 3.7 Varstvo potrošnikov prek obveznega zavarovanja

3.7.1 Odbor priznava, da je lahko za ponudnike storitev, katerih storitve za uporabnika predstavljajo zdravstveno, varnostno ali finančno tveganje, obveznost sklenitve zavarovanja poklicne odgovornosti instrument za spodbujanje zaupanja potrošnikov. Tudi za ohranitev enakih pogojev konkurenčnosti med ponudniki storitev so zaželeni enotni predpisi za obvezno zavarovanje poklicne odgovornosti v celotni EU. Pri tehtanju razlogov za in proti obveznemu zavarovanju, je to upravičeno samo, če obstaja močnejši interes zaščite tretjih oseb ali potrošnika. V tem smislu je treba že v direktivi navesti ustrezne poklicne skupine in panoge. Nadalje je potreben predpis, ki bo dovolj fleksibilen, da bo lahko upošteval posamezno tveganje in potrebo po zavarovalnem kritju številnih potencialnih zavarovancev.

### 3.8 Zagotavljanje kakovosti s certificiranjem

3.8.1 Odbor je prepričan, da že opravljanje na znanju temeljčih storitev konkurentne sili k stalnemu izpopolnjevanju. Obstajajo lahko samo, če bodo sledili najnovejšim znanstvenim in tehničnim standardom. Oznake kakovosti in certifikati bodo imeli pričakovani učinek v smislu zagotavljanja kakovosti samo, če bodo lahko potrošniki ugotovili, na katere standarde se nanašajo. Za splošno prepoznavanje je treba doseči določeno stopnjo ozaveščenosti potrošnikov, sicer bo manjkala preglednost, ki je nujna za potrošnike. Potrošniki morajo imeti tudi jasno in pregledno informacijo o oznakah kakovosti storitev. Ker se na trgu pojavljajo številne oznake kakovosti, ki so potrošnikom neznane, to lahko privede do razvrstitvenja teh oznak, potrošniki pa ne bodo dobili informacije, ki jo potrebujejo.

### 3.9 Preglednost oblikovanja cen

3.9.1 Preglednost bi morala vladati tudi na področju oblikovanja cen in metod za njihovo izračunavanje — kot je nakazano že v členu 26(3) predloga direktive. Po mnenju Odbora je tukaj vredno premisliti, ali ne bi bilo smiselno, da se ob vsakem naročilu samodejno zahtevajo podatki o oblikovanju cene in ne samo na zahtevo potrošnika. To preglednost za potrošnika bi lahko na primer dosegli s predpisi o standardnimi pristojbinami in taksami, združljivimi s pravom Skupnosti. Vendar to ne bi nujno veljalo tudi za medpodjetniško poslovanje.

### 3.10 Uporaba elektronskih medijev

3.10.1 Odbor pozdravlja, da bodo vsi postopki načeloma potekali elektronsko. To je v prihodnost usmerjena zahteva, ki jo je načeloma treba pozdraviti. Treba pa je tudi upoštevati — in to se lahko razbere že iz omejitev v členu 5 predloga direktive —, da je mogoče originale ali overjene kopije pomembnih dokumentov, kot so spričevala, izpiski iz registrov itd., elektronsko priložiti kvečjemu takrat, če je mogoče preveriti njihovo pristnost s priznanim podpisom in s podobnim. To pri enostavnih načinih elektronskega komuniciranja še ni mogoče, zato je treba vzpostaviti ustrezne tehnične podlage v vseh državah članicah (glej mnenje Odbora o modernih medijih in komunikaciji).

### 3.11 Interdisciplinarno sodelovanje

3.11.1 Za Odbor je zelo pomembno, da ima potrošnik na voljo obsežne pakete rešitev pri medsektorskem sodelovanju pri opravljanju storitev. Zaradi posebnega položaja nekaterih ponudnikov storitev v pravnih predpisih njihovih držav je treba upoštevati, da so pravna določila za sodelovanje pomembna: pri pravicah in dolžnostih določenih ponudnikov storitev v zvezi z varovanjem tajnosti bo sodelovanje mogoče samo, če so te pravice in dolžnosti enotne za vsakokrat različne pripadnike poklicev v neki pisarni. Sicer grozi kršitev pravic posameznega potrošnika, zajamčenih v Evropski listini človekovih pravic.

### 3.12 Kodeksi ravnanja

3.12.1 Odbor podpira predlog za vpeljavo kodeksov ravnanja na evropski ravni. V okviru različnih nacionalnih predpisov, ki urejajo poklice in poklicno vedenje, so kodeksi ravnanja ena od številnih možnosti za zagotovitev kakovosti opravljenih storitev. Sistemi zagotavljanja kakovosti, ki so jih vzpostavili ponudniki storitev, so pravno nezavezujoči prostovoljni dogovori. To ne pomeni, da nimajo učinka, vendar pa to

omejuje njihovo izvršljivost. Pravni zadržki, ki obstajajo v nekaterih državah članicah, otežujejo izvajanje takšnih dogovorov.

### 3.13 Socialna varnost

3.13.1 Razširjena Evropska unija je mozaik številnih različnih sistemov socialnega varstva, ki so bili zgrajeni v dolgih letih v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji. Izmenjava najboljših praks je bila najpomembnejši instrument za spodbujanje nadaljnjega razvoja sistemov socialnega varstva. To vpliva tudi na predlog direktive o storitvah na notranjem trgu. Treba je zagotoviti, da ne bodo razvrednoteni skupni socialno-politični dosežki.

3.13.2 Ni treba posebej omenjati, da imajo socialni partnerji po naravi zelo pomembno in močno vlogo pri razvoju storitvenega sektorja. V tej zvezi je treba še opozoriti, da sindikati pri posvetovanju z „interesnimi skupinami“ iz predloga direktive, niso izrecno omenjeni. Odbor poudarja, da se je treba posvetovati s socialnimi partnerji in organizirano civilno družbo pri razvoju storitvenega sektorja, kadar koli se to zdi primerno. Vedno so dobrodošle tudi pobude udeleženi.

3.13.3 Zelo pomembna točka v tej zvezi je dejstvo, da v predlogu direktive ni upoštevano, da so kolektivne pogodbe v nekaterih državah članicah nadomestile pravne predpise. To v praksi pomeni, da so enako pravno zavezujoče kot običajni pravni predpisi. Kolektivne pogodbe imajo to specifično vlogo posebej v severnih državah, v katerih je običajno, da se neodvisni socialni partnerji pogajajo o plačah in delovnih pogojih. Zato je treba predlog direktive spremeniti v tem smislu, da bodo kolektivni dogovori izrecno priznani kot instrument za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz te direktive.

### 3.14 Sistem za izdajo dovoljenj

3.14.1 Predvidene omejitve manevrskega prostora držav članic za uvajanje ali ohranitev lastnega sistema za izdajo dovoljenj so zelo stroge in bodo zahtevale spremembe v številnih državah članicah. Nujno se postavlja vprašanje, ali to ne bo oviralo držav članic v možnosti, da zahtevajo uporabo domačih predpisov, na primer na področju socialnih zadev, zdravstva in okolja. Svoboda oblikovanja lastnih predpisov v državah članicah in pri odločanju na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni so bistveni elementi, ki vplivajo na standarde kakovosti in varnosti v socialnem in zdravstvenem sektorju. Zlasti pristojnost za oblikovanje socialne politike je povezana tudi z možnostjo določanja posamičnih pogojev in zahtev na izvajalce storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

### 3.15 Obdavčevanje

3.15.1 Predlog direktive v členu 2 izključuje obdavčevanja iz področja uporabe direktive. Odbor opozarja, da je ena glavnih ovir pri uresničevanju notranjega trga, da še vedno ni enotnega pristopa k davčnim predpisom v državah članicah. To lahko spremenijo usklajeni predpisi na ravni Skupnosti. Vendar pa se tudi na tem področju ne more v celoti uporabljati načelo države porekla: tako Evropska komisija pri reformi Šeste direktive o davku na dodano vrednost predlaga, da se obdavčijo opravljene storitve med davčnimi zavezanci v državi prejemnici in ne v državi porekla. Predlog ni dovolj dosleden, čeprav bi bilo to koristno, če že ne celo nujno.

## 4. Povzetek predlogov Odbora

4.1 Odbor pozdravlja cilje Evropske komisije v osnutku direktive o storitvah na notranjem trgu, da bi v EU uresničila notranji trg in izvedla nadaljnji korak k nastanku najbolj konkurenčnega in najbolj dinamičnega na znanju temelječega gospodarstva na svetu, ki bo sposobno doseči trajnostno gospodarsko rast z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo (lizbonska strategija). Trg storitev je pomemben multiplikator za ustvarjanje delovnih mest in gospodarske rasti v celotni EU. Poleg tega bi uresničitev notranjega trga storitev potrošnikom prinesla velike koristi v smislu nižjih cen in večje izbire. Po mnenju Odbora bi se moral osnutek direktive lotiti tukaj predlaganih sprememb in specifikacij, da bi ta cilj tudi dejansko dosegli.

### 4.2 K osrednjim poudarkom mnenja sodijo:

4.2.1 *Usklajenost določb za določene storitve v dvofaznem prehodnem obdobju:* Odbor meni, da je prezgodaj za splošno uporabo načela države porekla na področju čezmejnih storitev. Odbor na splošno priporoča, da se preveri izvedljivost vpeljave načela države porekla v različnih sektorjih (npr. na področju zdravstvenih in socialnih storitev). Kadar je to mogoče, ker je določene storitve možno standardizirati na enak način kot blago ali ker so bili predpisi dovolj usklajeni, da ni prišlo do trenj, bi bilo treba upoštevati, da sta tako usklajenost in načelo države porekla namenjena vzpostavitvi notranjega trga, pri čemer je vsaj v prehodnem obdobju, ki se posebej določi, treba dati prednost usklajenosti nacionalnih zdravstvenih sistemov, svobodnih poklicev in drugih občutljivih področij. V tem trenutku Odbor skrbi, da bi takojšnja vpeljava načela države porekla povzročila razvojenitev standardov. Nove določbe morajo biti tako enostavne za uporabo in tako jasno strukturirane, kolikor je to mogoče, da bi njihova izvedba potekala enostavno in brez težav. To velja tudi za mehanizme ko- in samoregulacije.

4.2.2 *Problematika socialne dimenzije:* Predlog direktive ne sme povzročiti znižanja obstoječih socialnih, plačnih ali varstvenih standardov na delovnem mestu, še posebej ne standardov iz direktive o napotitvi. Ne sme škodljivo vplivati na nacionalne sisteme za kolektivna pogajanja in kolektivne pogodbe ter s tem povezane prenose direktive o napotitvi v nacionalne zakonodaje (Direktiva 96/71/ES). Države članice morajo biti sposobne opredeliti pojme delojemalca, samozaposlene osebe in navidežno samozaposlene osebe, da bi tako za področje uporabe direktive o napotitvi ustvarile jasna načela uporabe, da se omeji načelo države porekla. Poleg tega morajo države članice določiti splošno veljavne delovne pogoje, ki v njihovih državah veljajo za te delojemalce in tudi za prišleke/napotene delavce. Po potrebi bi bilo treba na kraju samem imenovati uslužbenca kot pooblaščenca, ki je naslov za vročitev in ki mora pripraviti tam zahtevane delovne dokumente.

4.2.3 *Področje uporabe in kolizijske norme:* Področje uporabe, izjeme od pravil in kolizije pri uporabi načela države porekla je treba pri čezmejnem pretoku storitev še natančneje določiti in ostreje razmejiti. *Dokler ne bo vzpostavljen okvir Skupnosti, morajo biti vse storitve splošnega pomena (gospodarske in negospodarske) izvzete iz področja uporabe direktive o storitvah.* To zadeva tudi razmejitvev področja uporabe načrtovane direktive o medsebojnem priznavanju poklicnih kvalifikacij kot tudi pojasnitev ali in kako se je na primer mogoče izogniti kolizijam med normo države porekla — ki ima po osnutku direktive vsakokrat prednost — ter socialnimi, davčnimi in kazenskopravnimi normami države prejemnice. V celoti se je vsekakor treba izogniti pravnemu neskladju z drugimi pravnimi akti. Še posebej ne sme to vplivati na sporazuma Rim I in II. V mnogih primerih bi bilo mogoče spore jasneje rešiti na podlagi mednarodnega zasebnega prava. Vse storitve splošnega interesa je treba izvzeti iz področja uporabe direktive o storitvah, dokler ne bo določen okvir Skupnosti.

4.2.4 *Centralni register za evidenco čezmejnih dejavnosti:* Za izvajanje nadzora nad dejavnostmi določenih ponudnikov storitev, ki je zasnovan v direktivi, namreč dejavnostmi svobodnih poklicev, bi bilo po mnenju Odbora treba preveriti, ali vzpostavitve evropskega centralnega registra za zahteve in kršitve v okviru izvrševanja nadzora povečuje učinkovitost in ali lahko koristi.

4.2.5 *Izboljšanje empirične evidence:* Instrumente za zajetje tokov storitev na notranjem trgu je treba preveriti in izboljšati, da bi tako lahko boljše usmerili in ocenili ukrepe glede na vzrok in posledico.



4.2.6 *Zagotavljanje kakovosti in preglednost cen:* Varstvo potrošnikov je treba izboljšati z zagotavljanjem kakovosti in po potrebi tudi z uvedbo obveznih zavarovanj. Na področju čezmejnega pretoka storitev je zato treba poskrbeti, da bo potrošnik tudi brez konkretnega povpraševanja imel predstavbo, pod kakšnimi pogoji in s kakšnimi stroški bo opravljena ta storitev. Eden od načinov so pravila o pristojbinah in taksah, če so v skladu s pravom Skupnosti.

4.2.7 *Prilagajanje davčnih predpisov:* poleg številnih malih dejanskih in občutnih ovir je glavna ovira za uresničitev notra-

nega trga v pristojnosti držav članic in lokalnih oblasti: raznolikost in neenotno izvajanje zakonodaje o socialnih prispevkih in davkih. Odbor poziva države članice, da bo tem razmeram treba tudi v prihodnosti posvetiti večjo pozornost.

5. V celoti gledano bi morali bolj spodbujati pozitivne vidike notranjega trga, zlasti za MSP in samozaposlene, z vključitvijo projekta Odbora PRISM. Odbor je prepričan, da ne bo mogoče doseči potencialov rasti v storitvenem sektorju, dokler ne bo dovolj veliko število izvajalcev storitev in potrošnikov prepričanih o prednostih notranjega trga.

V Bruslju, 10. februarja 2005

Predsednica

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Anne-Marie SIGMUND

---

PRILOGA

**k MNENJU Evropskega ekonomsko-socialnega odbora**

Naslednji amandmaji, ki so v okviru oddanih glasov prejeli najmanj četrtno glasov za, so bili zavrnjeni med razpravo:

**Točka 2.1.1**

„Delujoč notranji trg pa poleg odstranjevanja ovir potrebuje tudi primerno ureditev. Da bi sočasno izboljšali konkurenčnost Evrope ~~so potrebne določbe na nacionalni in evropski ravni in s tem usklajeni standardi.~~ Šele učinkovit nadzor njihovega upoštevanja bo v Evropi ustvaril pravične konkurenčne pogoje v Evropi. To še posebej velja tudi za trg storitev.“

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 48

Število glasov proti: 113

Število vzdržanih glasov: 6

**Točka 3.3.3**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 52

Število glasov proti: 130

Število vzdržanih glasov: 6

**Točka 3.5**

Črta se celotna točka in nadomesti z naslednjim besedilom:

- 3.5.1 Odbor ugotavlja, da se načelo države porekla nanaša le na čezmejno oskrbo s storitvami v državi, v kateri ponudnik storitev nima obrata (če ima ponudnik stalno infrastrukturo v neki državi — denimo laboratorij, se mora ravnati po zakonodaji te države). To pomeni, da se ponudnik storitev pri opravljanju storitev v drugi državi članici, v kateri ni stalno navzoč, mora ravnati izključno po administrativnih in pravnih obveznostih države, v kateri ima sedež.
- 3.5.2 Univerzalno izvajanje načela države porekla, ki izhaja iz člena 16 predloga direktive, skupaj z odstopanji, ki jih našteva člen 17, sestavlja jedro predloga. Odbor ugotavlja, da načelo deluje v povezavi z določenim številom odstopanj, ki se nanašajo na:
- 3.5.3 Odbor je mnenja, da se morajo odstopanja od načela države porekla dopolniti z dodatnimi odstopanji, ki se bodo izvajala v posameznih primerih, denimo pri ponudnikih storitev, ki bi lahko povzročili posebno tveganje. Odbor posebej poziva k čim večjemu možnemu številu odstopanj na področjih, povezanih z varnostjo storitev, vključno z javnim zdravjem in izvajanjem poklicev v zdravstvu.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 68

Število glasov proti: 127

Število vzdržanih glasov: 5

**Točke 3.5.1, 3.5.2 in 3.5.3**

Točke 3.5.1, 3.5.2. in 3.5.3 se črtajo ter nadomestijo z novo točko 3.5.1

Načelna veljava načela države porekla, ki je predvidena v členu 16 osnutka direktive, predstavlja osrednji del osnutka v povezavi z izjemami, navedenimi v členu 17 osnutka direktiv. Le po tej poti je možno doseči uspešen začetek odpiranja trga storitev brez nadaljnjih zamud. Čezmejna konkurenca izvajalcev storitev bo v korist potrošnikov in lahko ustvari nova delovna mesta. Po prepričanju Odbora pa uporaba načela države porekla zagotavlja uspeh le, če obstajata pravna jasnost in pravna varnost glede na področje uporabe. Pri veljavnosti načela države porekla je treba preveriti, za katere storitve bi bilo lahko smiselno nadaljnje prilagajanje pravne podlage. Hkrati je treba paziti na to, da svoboda opravljanja storitev ne omejuje pravic delojemalcev, potrošnikov ter varstva okolja. Na teh področjih EU v primerjavi s svetom že sedaj postavlja visoke standarde, ki jih je treba zagotoviti.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 83

Število glasov proti: 122

Število vzdržanih glasov: 5

**Točke 3.5.1**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 73

Število glasov proti: 141

Število vzdržanih glasov: 7

**Točka 3.5.2**

Točka se spremeni.

Načelna veljava načela države porekla, ki je predvidena v členu 16 osnutka direktive, je v povezavi z navedenimi izjemami v členu 17 osnutka direktive osrednji del osnutka. Načelo države porekla, ~~ki se je doslej uporabljalo za blago, bo ena proti ena preneseno na storitve. To pa je vendarle primerno samo tam~~, pa je predvsem ustrezno tam, kjer so te storitve, kot tudi blago, lahko standardizirane ali kjer je usklajenost predpisov tako napredovala, da ne nastajajo nobena navzkrižja. Kjer standardi ne obstajajo ali jih ni mogoče izdelati (tako imenovane neopisljive storitve), bi bilo treba te posebnosti upoštevati.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 76

Število glasov proti: 134

Število vzdržanih glasov: 6

**Točka 3.5.3**

Točka se spremeni.

~~Odbor zato meni, da je dosledna uporaba načela države porekla na področju čezmejnega opravljanja storitev prezigodnja. Načelo države porekla predpostavlja, da je mogoče izhajati iz primerljive stvarne in pravne ravni. Po mnenju Odbora bo uporaba načela države porekla uspešna samo takrat, če bosta obstajali pravna jasnost in pravna varnost glede na njegovo področje uporabe. Veljavnost načela države porekla brez primerne prehodnega roka je zato problematična, zlasti ker se Odboru zdi, da razpoložljivi instrumentariji sektorskega usklajevanja še niso dovolj izrabljeni. Zaskrbljenost vsebuje nevarnost konkurence med sistemi in s tem povezano niveliranje potrošniških, delojemalskih in okoljskih standardov, ker v EU slej ko prej obstajajo različni pravni, socialni in zdravstveni sistemi. S sektorsko zasnovano na poti usklajevanja se lahko, posebno na posebej občutljivih področjih, doseže optimalnejša prilagoditev na izzive notranjega trga kakor pa s prezigodaj določenimi čisto horizontalnimi podlagami. Pri tem je treba za vsak sektor preveriti primernost za vpeljavo načela države porekla, in sicer v okviru obsežne ocene posledic, tudi kar zadeva socialne in ekološke vidike. Ker so ukrepi usklajevanja, skupaj z uporabo načela države porekla, najmanj enakovredni dopolnilni instrumenti za uresničevanje notranjega trga, bi morali v primernem časovnem okviru doseči izenačevanje različnih predpisov na področjih, kjer obstajajo posebni zdravstveno-, socialno- in poklicno-pravni cilji držav članic, če na vmesni stopnji bi morali Evropska komisija, Evropski parlament in Svet meniti, da je to potrebno. pozitivno razsoditi o tem, ali se je dovolj zavzemalo za usklajevanja na prej navedenih področjih in se jih dovolj uresničilo. Glede na stanje prilagajanja prava bi bilo treba končno dati tudi priložnost za približevanje v načinih usklajevanja. Ta metoda je po mnenju Odbora — skupaj s točno definicijsko razmejitvijo teh posebnih storitev (na primer svobodnih poklicev) — prednost, da lahko in mora postopoma priti do optimalne priprave na, neposredno po preteku prehodnega obdobja veljavno, načelo države porekla za udeležene kroge, da bi uresničili notranji trg. To velja tudi za mehanizme ko- in samoregulacije~~

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 79

Število glasov proti: 139

Število vzdržanih glasov: 7

**Točka 3.5.4**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 65

Število glasov proti: 150

Število vzdržanih glasov: 4

**Točka 3.6.2**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 74

Število glasov proti: 140

Število vzdržanih glasov: 3

**Točka 3.9**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 73

Število glasov proti: 134

Število vzdržanih glasov: 5

**Točka 3.15**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 90

Število glasov proti: 135

Število vzdržanih glasov: 2

**Točka 4.2.1**

Točka se nadomesti

„Pristop Komisije, da naj bi načelo države porekla veljalo ne glede na izjeme, navedene v osnutku direktive, je pravilen. To je edini način za uspešen začetek odpiranja trga storitev brez nadaljnjih zamud. Hkrati je treba zagotoviti, da pri uporabi načela države porekla vladata pravna jasnost in pravna varnost. Pri veljavnosti načela države porekla je treba preveriti, za katere storitve bi bilo lahko smiselno nadaljnje prilagajanje pravne podlage. Treba je paziti na to, da svoboda opravljanja storitev ne omejuje pravic delojemalcev, potrošnikov ter varstva okolja. Nove določbe morajo biti čimbolj enostavne za uporabo in jasno strukturirane, kolikor je mogoče, da bi njihova izvedba potekala enostavno in brez težav. To velja tudi za mehanizme ko- in samoregulacije.“

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 66

Število glasov proti: 146

Število vzdržanih glasov: 4

**Točka 4.2.1**

Besedilo se črta in nadomesti.

Načelo države porekla in usklajevanje sta pomembna instrumenta za zagotovitev prostega opravljanja storitev. Načelo države porekla lahko obravnavamo kot neke vrste katalizator za približevanje zakonodaj držav članic, ki odpira pot k morebitnemu kasnejšemu usklajevanju v sektorjih, kjer je to potrebno. Načelo države porekla lahko podjetjem pomaga pri lažjem začetku opravljanja čezmejnih storitev brez ustanovitve v državi opravljanja storitev. Tak postopek bo bistveno pripomogel k razvoju storitev na notranjem trgu, ki bo v interesu tako potrošnikov in zaposlenih kot tudi evropske konkurence. Vendar je za učinkovito delovanje načela porekla treba urediti vsa morebitna neresena pravna vprašanja.



**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 75

Število glasov proti: 135

Število vzdržanih glasov: 3

**Točka 4.2.2**

Točka se spremeni

„Problematika socialne dimenzije: Predlog direktive ne sme voditi v znižanje obstoječih socialnih, plačnih ali varstvenih standardov na delovnem mestu, še posebej ne pri direktivi o napotitvi. Nacionalni sistemi za kolektivna pogajanja in kolektivne pogodbe ter vključno s tem povezani prenosi direktive o napotitvi v nacionalne zakonodaje (Direktiva 96/71/ES) ne smejo biti okrnjeni. Države članice morajo biti sposobne obvezujoče definirati pojme delojemalca, samozaposlene osebe in navidezno samozaposlene osebe, da bi tako za področje uporabe direktive o napotitvi pod omejitvijo načela države porekla ustvarile jasna načela uporabe. Poleg tega je treba državam članicam naložiti, da uporabijo splošno veljavne delovne pogoje, ki v njihovih državah veljajo za zadevne delojemalce, tudi pri prišlekkih/napotenih delavcih. Pri tem bi bila lahko zadostno sredstvo uveljavljanja izjava podjetnika, da na splošno ravna tako. Po potrebi bi bilo treba na kraju samem imenovati uslužbenca kot pooblaščenca, ki je naslov za vročitev in ki mora pripraviti tam zahtevane delovne dokumente.“

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 84

Število glasov proti: 132

Število vzdržanih glasov: 1

**Točka 4.2.4**

Besedilo se črta in nadomesti.

Zamisel o poenostavitvi postopkov in vzpostavitvi enotne kontaktne točke za ponudnike storitev je treba pozdraviti. Vendar pa manjkajo konkretnější predlogi o postopkih. V tem kontekstu je treba posebno pozornost nameniti boju proti odvečni birokraciji in administrativnim oviram.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 74

Število glasov proti: 141

Število vzdržanih glasov: 3

**Točka 4.2.6**

Točka se črta.

**Rezultat glasovanja:**

Število glasov za: 76

Število glasov proti: 140

Število vzdržanih glasov: 1